

Älvsjö stadsdelsnämnds dataskyddsarbete 2019

Inledning

I Stockholms stad pågår ett ständigt arbete med att bedriva en verksamhet på sätt som är förenligt med gällande dataskyddsreglering (för närvarande dataskyddsförordningen och brottsdatalogen) och i Stockholms stad är varje nämnd personuppgiftsansvarig. Varje nämnd har i sin tur utsett ett dataskyddsombud som löpande ska hjälpa respektive nämnd i sin ständiga strävan att i all verksamhet efterleva gällande dataskyddsregler.

Denna rapport redogör översiktligt och kortfattat för Älvsjö stadsdelsnämnds dataskyddsarbete under 2019. Rapporten avslutas med rekommendationer på fortsatt arbete under våren 2020.

Statistik

Frågeställningar	Ja/Nej	Antal
Dokumenteras personuppgiftsbehandlingar i en registerförteckning?	Pågående	113
Har konsekvensbedömningar genomförts?	Pågående	13
Har nämnden tecknat personuppgiftsbiträdesavtal?	Pågående	-
Har några personuppgiftsincidenter inträffat?	Ja	12
Har någon personuppgiftsincident anmälts till Datainspektionen?	Ja	2
Har registerutdrag begärts ut?	-	-
Har tillsyn utövats över nämnden?	Ja	1
Har dataskyddsombudet genomfört granskningar?	Ja	4

Uppgifterna i tabellen utgör det som förvaltningen har rapporterat samt det som dataskyddsombudet har upptäckt vid granskning.

Registerförteckning över personuppgiftsbehandlings- och konsekvensbedömningar

Älvsjö stadsdelsnämnd har en förteckning över personuppgiftsbehandlings- och konsekvensbedömningar och har påbörjat arbetet med att genomföra konsekvensbedömningar. Syftet med en konsekvensbedömning (så kallad DPIA – Data Protection Impact Assessment) är att bedöma och reducera riskerna i samband med en personuppgiftsbehandling. Förvaltningen ansvarar för att hålla förteckningen över personuppgiftsbehandlings- och konsekvensbedömningar aktuell. Förteckningen samt konsekvensbedömningar finns (och uppdateras) i systemstödet Draftit. Inför arbetet med framtagandet av förteckningen inrättade dataskyddsombudet en ”GDPR-organisation” bestående av nyckelpersoner – så kallade GDPR-samordnare – från varje verksamhet med uppgift att samordna det lokala arbetet med att inventera och förteckna personuppgiftsbehandlings- och konsekvensbedömningar.

Dataskyddsombudets bedömning är att förteckningen är ofullständig då det i viss utsträckning saknas registreringar från verksamheter som borde finnas med. Vidare bedömer dataskyddsombudet att det i stor omfattning kvarstår arbete i fråga om att genomföra och redovisa erforderliga konsekvensbedömningar.

De verksamheter som lyder under brottsdatalagen behöver säkerställa att samtliga relevanta personuppgiftsbehandlings- och konsekvensbedömningar framgår av förteckningen.

Dataskyddsombudet vill i sammanhanget dessutom erinra om vikten av att förteckningen löpande och utan dröjsmål hålls uppdaterad.

Personuppgiftsbiträdesavtal

Stockholms stad har centralt tagit fram en mall som ska användas vid träffandet av personuppgiftsbiträdesavtal med tillhörande instruktioner till personuppgiftsbiträdet.

Under 2019 initierade nämndens dataskyddsombud och förvaltningens tidigare upphandlingssamordnare ett arbete med att sammanställa förvaltningens ingångna avtal på generell nivå (dock ej centrala/ stadsgemensamma avtal). Bristfällig respons från verksamheterna har medfört att en sådan sammanställning ännu inte har kunnat upprättas, något som bör ske. Dataskyddsombudet har såtillvida inte kunnat inventera tecknade personuppgiftsbiträdes- och konsekvensbedömningar på ett tillfredsställande sätt.

Personuppgiftsincidenter

Personuppgiftsincidenter ska – enligt fastlagda rutiner- rapporteras i verktyget IA. Nämndens dataskyddsombud har till uppgift att bedöma om en incident behöver anmälas till Datainspektionen.

För 2019 rapporterades tio personuppgiftsincidenter i IA, varav två anmäldes till Datainspektionen.

I december 2019 gjorde dataskyddsombudet en revision av dittills rapporterade personuppgiftsincidenter (sedan dataskyddsförordningens ikraftträdande den 25 maj 2018 och fram till den 22 november 2019 (se bilaga 1)).

Incidenter som har anmälts till Datainspektionen

Incidenter av ”allvarligare” karaktär har anmälts till Datainspektionen. Under 2019 anmäldes två incidenter, varav den ena var av stadsövergripande karaktär. Nämndens dataskyddsombud och informationssäkerhetssamordnaren har sammankallat nyckelpersoner till möte i syfte att utreda respektive incident. Dataskyddsombudet och informationssäkerhetssamordnaren tog fram åtgärdsrapporter (se bilaga 2).

Registerutdrag

Registratorn har till uppgift att vidarebefordra inkommen begäran om utlämnande av registerutdrag enligt dataskyddsförordningen till berörd (-a) verksamhet (-er). Registratorn sammanställer ett skriftligt svar som distribueras till den registrerade.

I likhet med begäran om utlämnande av allmänna handlingar registreras endast avslagsbeslut i fråga om utlämnande av registerutdrag. Förvaltningen har såtillvida inte tillgång till statistik över antalet begäran som inkommit under 2019.

Vid centrala nätverksträffar för dataskyddsombud har önskemål framförts att ta fram ett systemstöd för registerutdrag (med de uppgifter som registerutdrag ska innehålla).

Tillsyn och granskning

Datainspektionen har till dags dato inte genomfört några eller aviserat kommande tillsynsärenden/granskningar avseende nämndens dataskyddsarbete. Revisionskontoret i Stockholms stad har under 2019 genomfört granskning av Stockholms stads nämnders implementering av dataskyddsförordningen vilken redovisats i en skriftlig rapport (se bilaga 3). Revisionskontorets

sammantagna bedömning är att det kvarstår arbete innan nämnderna uppnår kraven i dataskyddsförordningen. Revisionskontorets bedömning är också att kommunstyrelsen bör inta en mer aktiv roll i att styra, stödja och följa upp nämndernas arbete med att implementera gällande dataskyddsreglering.

Dataskyddsombudet har genomfört en mer slumpmässig stickprovsliknande revision avseende verksamheternas registerförtecknande. Revisionen indikerade förekomsten av brister när det gäller gallring av data. Dataskyddsombudet och tidigare arkivansvarig har i skriftlig återrapportering påtalat behov av att ta fram erforderliga gallringsrutiner.

Dataskyddsombudet har – i samarbete med den arkivansvarige och informationssäkerhetssamordnaren – under 2019 genomfört granskning avseende dataskyddsarbete inom Enheten för barn och familj, Enheten för personligt stöd, Förskoleenhet 5 och Ungdomens hus. Ytterligare en granskning skulle genomföras under hösten men enheten i fråga underlät att återkomma med besked om möjliga datum för granskningen, trots påminnelser.

De genomförda granskningarna visade sammantaget på behov av justeringar i rutiner ur ett dataskyddsperspektiv. Varje granskning har utmynnat i en skriftlig rapport med rekommendationer och förslag på aktiviteter (se bilaga 4).

Dataskyddsombudet och informationssäkerhetssamordnaren har påtalat vikten av att betrakta och organisera dataskyddsarbetet centralt – det är inte ett arbete som varje funktion eller enhet kan arbeta isolerat med utan det krävs samordning som i sin tur ger synergieffekter. Härvid föreslog dataskyddsombudet och informationssäkerhetssamordnaren bland annat att förvaltningen skulle inrätta ett digitaliseringsråd eller liknande för att styra upp datasäkerhetsarbetet (se bilaga 5). Under våren 2019 inrättades en säkerhetsgrupp som leddes av avdelningschefen för samhällsutveckling. I gruppen ingick avdelningschefen för socialtjänsten, enhetschefen för enheten för vuxna, säkerhetssamordnaren, administratör/vaktmästare, IT- och informationssäkerhetssamordnaren och dataskyddsombudet.

Dataskyddsarbetet under våren 2020

Älvsjö stadsdelsnämnd ska den 1 juli 2020 slås samman med Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, varför förslag på fortsatt arbete under 2020 endast avser dataskyddsarbetet till och med den 30 juni 2020.

I nämndens så kallade väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan som fastställdes i samband med beslut om verksamhetsplan och budget för 2020 ingår nämndens kontrollmål avseende dataskydd för det första halvåret 2020.

Dataskyddsombudet gjorde bedömningen att nämnden under 2020 behöver prioritera att stärka sitt arbete i fråga om hanteringen av personuppgiftsincidenter och tecknande av personuppgiftsbiträdesavtal.

Arbetet med att förteckna personuppgiftsbehandlingar och genomföra konsekvensbedömningar fortlöper under första halvåret 2020.

Eftersom nämndens dataskyddsombud (undertecknad) kommer avsluta tjänsten i Älvsjö vid utgången av mars månad 2020 är mina – i min egenskap av dataskyddsombud – rekommendationer att granskningar under vårterminen sker med fokus på

- Användningen av samtycke som rättslig grund. All personuppgiftsbehandling måste ha stöd i gällande dataskyddsreglering. I många fall är det inte lämpligt eller ens möjligt att stödja sig på den registrerades samtycke. Verksamheter bör därför överväga om de kan stödja behandlingen på en annan rättslig grund.
- Användningen av Stockholms stads mall för personuppgiftsbiträdesavtal med tillhörande instruktioner vid anlitan av personuppgiftsbiträden.
- Skriftligen dokumenterad behörighetstilldelning i IT-system.

Erica Wangenheim
Dataskyddsombud

Bilagor

1. Uppföljning av personuppgiftsincidenter
2. Åtgärdsrapporter
3. Revisionskontorets rapport om nämndernas implementering av dataskyddsförordningen
4. Dataskyddsombudets granskningar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Stadsdelsdirektör	2020-02-27
Erica Wangenheim, Dataskyddsombud	2020-02-26